

EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus VEEBRUAR 2019

Jaauari teises pooles kogunes *Johannese Sõnumite* toimetus, et arutleda koguduse häälekandjaga seonduva üle. Töörühma liikmed leidsid, et leht on koguduse jaoks oluline meedium kodulehe, Facebooki konto, Lääne Elu, Eesti Kiriku, koguduse teadetetahvli ja mujal avaldatava teabe kõrval. Nii pikka aega regulaarselt ilmuv väljaanne on EELK-s pigem erand kui reegel. Selle taga on väga hästi toimiva toimetuse tegevus, kaasautorid ja laialdane lugejaskond. Aitäh teile!

On suur rõõm, et ühegi lehenumbri jaoks ei ole olnud vaja materjali otsida, sest seda on alati olnud piisavalt. Pigem on küsimus sageli selles, mis tuleb paratamatult välja jätta. Ehkki üldjoontes täidab *Johannese Sõnumid* oma eesmärgi ja selle sisuga võib rahule jääda, on toimetusel soov nii sisu kui lehe välise ilme osas aja- ja lugejaskonnaga kaasas käia. Nii loodame juba märtsikuu numbris pöörduda kõigi lugejate poole ettepanekuga osaleda küsimustikule vastamisel, mille abil loodame lehega seonduvat arendada nii, et see vastaks meie lugejate huvidele ja ootustele. Oleks informatiivne, usku kinnitav, julgustav ja inspireeriv.

Johannese Sõnumite vahetu eesmärk on lehe asutamisest alates (2008) olnud teabe vahendamine koguduse tegevusest huvitunuile. Kaugem siht aga lugeja juhtimine kiriku kaudu Kristuse poole. Ehkki kaasajale on iseloomulik skepsis institutsionaliseeritud religioossuse suhtes, ei pea see ristiinimeses vähendama usku kiriku vajalikkusesse. III sajandil tegutsenud kirikuksa Cyprianuse mõtet laenates - *extra ecclesiam nulla salus est* ehk väljaspool kirikut ei ole õndsust. Samas leiavad ka edaspidi lehes kajastust teemad, mis on seotud üldinimlike küsimustega ning võiksid lugejaid nende usuteel toetada. Aga see leht kannab ka ainulaadse kroonika rolli – vähe on neid koguduse sündmusi, mis *Sõnumites* kajastamist ei leia. Nii on see ka käesolevas, veebruarikuu lehes.

Veebruar on traditsiooniliselt Eesti riigi iseseisvuse verstaaposte tähistav kuu – küünlapäeval, 2. veebruaril tähistame tänuga Tartu rahu 99. aastapäeva ning 24. veebruaril Eesti Vabariigi 101. aastapäeva. Nende sündmuste tähistamisel on Haapsalus traditsiooniliselt olnud oluline roll meie kirikutel – Jaani kirikul ja toomkirikul. Nii ka käesoleval aastal. Tänavune veebruar on aga eriline ka seetõttu, et juhatab meid 3. märtsil toimuvate XIV Riigikogu valimisteni. Juba veebruaris on võimalik eel- ja e-hääletada. Hääletamise võimalus on veebruaris ka Eesti välisesindustes. On vana tõde, et kui soovid muutust, ei tasu valimistest kõrvale jääda.

Kristel Engman

EELK vikaarõpetaja, Johannese Sõnumite kolleegiumi liige

KOGUDUSE TEGEVUSKAVA VEEBRUARIS.

R, 1. veebruar kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 19** ühisnoortekas (info Jaanus 56988898)
1.-3. veebruar koguduse noored osalevad kirikunoorte talvapäevadel Põltsamaal.

L, 2. veebruar kl 18 Tartu Rahu 99. aastapäeva tähistamine. Kogunemine Vabadussamba juures, mälestusküünalde süütamine, liigutakse koos Jaani kirikusse. Järgneb kontsert-palvus. Esinevad „Tõrukese“ lasteaia lapsed. Teenib piiskop Tiit Salumäe, kõnelevad Haapsalu abilinnapea Peeter Vikman ja Kaitseliidu Lääne maleva pealik kolonelleitnant Meelis Pernits. Moderaator nooremveebel Heiki Magnus (Jaani kirik).

P, 3. veebruar kl 11 jumalateenistus armulauaga. Teema: Loodusjõudude Issand. Teenivad piiskop Tiit Salumäe ja Teno Ilves. Orelil Lia Salumäe (Jaani kirik).

T, 5. veebruar kl 18.30 toomkooori proov (Jaanisaal).

R, 8. veebruar kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 13.30** teetund (Jaanisaal).

P, 10. veebruar kl 11 jumalateenistus armulauaga. Teema: Kahesugune külv. Teenivad õpetaja Kristo Hüdsi ja Kalle Jätsa. Harmooniumil Ronja Soopan (Jaani kirik).

T, 12. veebruar kl 18.30 toomkooori proov (Jaanisaal).

R, 15. veebruar kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 17.30** segakooori meeshälte proov (Jaanisaal).

P, 17. veebruar kl 11 jumalateenistus armulauaga, 3. pühapäev enne paastuaegaa. Teema: Teenimatu arm. Teenivad õpetaja Kristo Hüdsi ja Teno Ilves. Orelil Lia Salumäe (Jaani kirik). **Kl 11 lastekirik** (Jaanisaal). **Kl 18 noorteõhtu** (noortetuba).

T, 19. veebruar kl 18.30 toomkooori proov (Jaanisaal).

R, 22. veebruar kl 9 hommikupalvus (Jaani kirik). **Kl 13.30** teetund (Jaanisaal).

L, 23. veebruar kl 14 Piibliring "Piibel köögis" (Jaanimaja).

P, 24. veebruar kl 11 Eesti Vabariigi 101. aastapäeva kontsert-jumalateenistus toomkirikus ja sellele järgneb mälestushetk ja pärgade asetamine Vabadussamba juures. Teenivad õpetajad Küllike Valk ja Kristo Hüdsi. Kõnelevad Haapsalu linnapea Urmas Sukles ja Läänemaa Ühisgümnaasiumi õpilane - kõnekonkursi võitja. Orelil Lia Salumäe. Esineb naiskoor Kaasike Sirje Kaasiku juhatusel **Kl 12** Eesti Vabariigi 101. aastapäeva tähistamine Vabadussamba juures. **Kl 17.30 palvus** (De la Gardie hooldekodu).

T, 26. veebruar kl 18.30 toomkooori proov (Jaanisaal).

TERE TULEMAST LEERIKOOLI!

Kevadine leerikool algab pühapäeval, 3. märtsil 2019 kl 12.00 peale jumalateenistust Jaani kirikus.

Saame tuttvaks, tutvume leerikooli kavaga, lepime kokku leeritundide ajad ning tutvume õppematerjalidega.

Leer ehk vana nimega „peakool“ on koguduse kool. Leerikoolis on teretulnud kõik ilma vanusepiirita alates 16. eluaastast. Leeris tutvutakse ristiusu ja teiste religioonidega, Piibli, kiriku õpetuse ja ajaloo, kristliku eetika, kunsti ja muusikaga ning koguduse eluga. Leeritunnid toimuvad vastavalt kokkulepitavale kavale. Tunde viivad läbi koguduse vaimulikud ja teised kaastöölised. Leerikoolis arutleme ajaliku elu ja igavikuliste küsimuste üle.

Leerikursus lõpeb leeripühaga ehk konfirmatsiooniga. Leerikooli lõpetanu saab koguduse täisõiguslikuks liikmeks, võib tulla armulauale, saada ristivanemaks, lasta abielu laulatada ja kandideerida koguduse juhtorganitesse.

Leerikursuse tasu on 70,- €.

Täpsemat teavet leerikooli kohta saab õpetajate Tiit Salumäe (tsalumae@yahoo.com 5280635) või Kristo Hüdsi (crysto61@gmail.com 56952758) käest.

TULE KOGUDUSEKOOLI!

Võib-olla kauema aegsed koguduseliikmed mäletavad veel, et 2012. a sügisest kuni 2015. a kevadeni tegutses meie koguduses kogudusekool, mida juhatasid Juha ja Anu Väliaho. Juha Väliaho oli ise koostanud selleks vajalikud õppematerjalid. Toonaseid kogudusekoolis õppijaid oli küll vähe, ent kõigi osalenute hinnang sellele koolitusele oli väga positiivne.

Nüüd on omajagu aega mööda läinud, kogudusse on tulnud uusi liikmeid, kes sooviksid saada märksa põhjalikumaid teadmisi Piiblist, usust ja Jumalast kui suudab pakkuda leerikursus. Seepärast alustame 2019. a kevadel uuesti kogudusekooliga sellesama programmi järgi.

Kogudusekool on loogiline jätk leerikursusele. Süvitsi minnes käsitletakse kõiki teemasid, millega peaks olema tuttav iga kristlane, kes tahab elada mõtestatud ja võidukat usuelu, teenida oma vaimuandidega koguduses ja ühiskonnas, mõista ja armastada Jumalat ja oma kaasinimesi üha rohkem ja rohkem, suuta vastata küsimustele oma usu kohta, mida uskmatud võivad temalt küsida, mõista Piiblit ja osata Jumala tahtmisega kooskõlas palvetada.

Teemasid käsitletakse luterlikust vaatepunktist; ustavana luterlikule *sola Scriptura* (ainult Pühakiri) põhimõttele toetuvad kõik käsitlused Piiblile. Koolituse läbiteinud peaksid Piiblit, eriti Uut Testamenti väga hästi ja põhjalikult tundma. Tegeleme ka palvega ja teiste praktilise usuelu küsimustega. Õppetundide materjalide hulka kuuluvad ka ülesanded iseseisvaks tööks.

Kes on oodatud kogudusekooli? Kõik, kes soovivad Jumalast, usust, Piiblist rohkem teada; kõik, kellel on tekkinud usulaseid küsimusi, millele nad iseseisvalt ei ole osanud leida vastuseid; kõik, kes igatsevad jõuda lähemale Jumalale; kõik, kes soovivad koguduses kaasa teenida ja täita mõnd jõukohast ülesannet; kõik, kes igatsevad sügavama palveelu ja suurema osaduse järele oma kaasusklikega. Kindlasti peaks kogudusekoolis osaleja olema eelnevalt läbinud leerikursuse luterlikus koguduses.

Kogudusekooli programm koosneb 33 õppetunnist. Kavatsime kokku tulla üks kord iga kahe nädala tagant, s.t kaks korda kuus. Ühe õppetunni pikkus on orienteeruvalt 1,5-2 tundi. Millisel nädalapäeval ja mis kellaajal kohtume, selle lepime ühiselt kokku kõigi osaleda soovijatega. Plaanime kogudusekooliga alustada juba kas märtsi lõpul või aprilli algul.

Hea Johannese Sõnumite lugeja! Ära jäta seda kutset kahe silma vahele, vaid kaalu tõsiselt, kas Sul oleks võimalik kaks õhtut kuus pühendada sellele, mis ühe ristiinimese jaoks on tõeliselt oluline: Jumalale ja Tema sõnale. Anna kindlasti see kutse edasi ka neile, kes ehk ei loe Johannese Sõnumeid, ent kellele kogudusekoolis käimine võiks väga palju pakkuda. Palveta ja küsi Jumala juhtimist: las meie Issand ise aitab Sul leida selle aja ja jõu, et võiksid tulla ja Teda paremini tundma õppida.

Kui soovid kogudusekoolis osaleda, siis palun anna oma soovist teada Tiit Salumäele (tsalumae@yahoo.com 5280635) või Karin Tederile (karin.teder@mail.ee 53935121).

Ad majorem Dei gloriam!

Karin Teder

LÄHEME KOOS PALVERÄNNAKULE!

EKN3 ehk Eesti Kirikute Nõukogu Noortetöö Nõukogu korraldab juba viiendat korda oikumeenilist rahvusvahelist palverännakut, mis toimub Muhus, 6.-8. september 2019.

Ootan Sind reedel ehk 6.09 alates 16.00 Muhu saarel, Hellamaal, kust algab seekordne palverännak. Kell 18.00 see on hetk, kui tuleb kohal olla.

Kui eelnevad aastad on olnud raskusi palverännakule kohale saamisega, siis seekord sõidab liinibuss otse treppi, kui nii võib öelda. Seega transport ei ole vabandus, miks Sa kohale ei tule.

Laupäeva hommikul traditsionaalselt alustame palverännakut päiksetõusuga ehk 6.30 paiku Hellamaa Pühade Apostlite Peetruse ja Pauluse õigeusu kirikust. Planeeritav rännaku pikkus on 15 km ja 10 peatust, kus erinevate kirikute ja konfessioonide esindajad omas emakeeles loevad nende

traditsioonidele vastava palve. Lõpetame palverännaku palvusega EELK Muhi Katariina kirikus. Pühapäevane jumalateenistus ehk liturgia on Rinsi Neitsi Maarja Kaasani Pühakuju kirikus algusega kell 10.00.

Kell 14.00 on lõunasöök Muhi muuseumi juures. Soovijatele on giidiga 1,5 h ekskursioon, sisepääsupilet muuseumi tuleb igaühel ise osta. <http://www.muuseum.ee/>

Palverännakule saab ennast registreerida siin. <http://ekn3.ee/palverannak/>

Palverännu maksumus on 55 eurot, mis sisaldab kahte ööd majutust ja 6 söögikorda. Raha palverännakust osavõtmiseks, palun kanna Eesti Kirikute Nõukogu kontole SEB EE431010052039486002, märksõnaga Muhi palverännak.

Viimane registreerimise ja maksmise kuupäev on 03.06.2019.

Kaasa tuleb võtta enda magamiskott. Seekord magame mattidel.

Riided rännakuks tuleb valida vastavalt ilmale ning jalanõud peavad olema mugavad.

Et tekiks aim, mis ikkagi tulemas on, siis eelmise aasta palverännu blogi on siin

<https://ageagapi.wordpress.com/category/oikumeeniline-palverannak-kihnus-7-9-09-2018/>

Saladuskatte all võib öelda, et kuna tegemist on väikse juubeliga ja seekord ka erilise palverännakuga, sest saarel on esindatud nii luteri kui ka õigeusu kirik. Oma nõusoleku kõigist kolmest päevast osa võtta on andnud EELK peapiiskop Viilma. Palverännak on metropoliit Stefanuse kalendrisse märgitud, võimalusel tuleb ta saarele. Muidugi on isa Heikki Huttunen, Euroopa Kirikute Konverentsi (CEC) peasekretär tulemas.

Facebookis on palverännaku üritusleht <https://www.facebook.com/events/573658969760868/>

Sinna tuleb ka jooksvalt uut infot.

Oled väga oodatud Muhusse palverännakule.

Kohtume Muhus!

Age Ploom

Palverännaku koordinaator

SAAME TUTTAVAKS: PSÜHHOLOOG TIINA KÜTT LIGI 30 AASTAT KOGUDUSE LIIGE.

Psühholoog Tiina Kütt on Innove Rajaleidaja Lääne-Eesti piirkonna juht. Tema korraldada on kolme keskuse töö: Läänemaa, Hiiumaa, Saaremaa. Nende keskuste logopeedid, psühholoogid ja sotsiaalpedagoogid aitavad lapsi, kel on koolis või lasteaias toimetulekuraskusi. Nad nõustavad ka täiskasvanuid ja lapsevanemaid, kuidas selliste lastega toime tulla.

Tartu ülikoolist hariduse saanud Tiina Kütt ongi töötanud peamiselt laste ja peredega. Tema erihuvi

on olnud traumateraapia ja kriisiabi.

Abikaasa Madis Kütt on Haapsalu koguduse raudvara, juhatuse kauane esimees. Mõlemad laulavad koguduse Toomkooris.

Oma elukäigu võttis Tiina lühidalt kokku nii: „Sündisin 1962 Pärnus. 1969–1980 Lydia Koidula nimeline Pärnu II keskkool, Pärnu laste muusikakool. 1980–1985 Tartu riiklik ülikool, psühholoogia. 1985 kolisin Haapsallu ja siin ma olen. Siin on mu kodu, pere, lapsed, suurepärase kokkuhoidev suguselts, sõbrad, töö. Siin ongi minu elu.”

Tihhilugu minnakse psühholoogiat õppima sellepärast, et ennast paremini tundma õppida või et osata ennast aidata. Mis sind ajendas?

Eks meil kõigil ole muresid, aga vaevalt et keegi läheb mingit ala õppima omaenda probleemide pärast. Olen aga seda meelt, et teatud tüüpi ametid tõmbavad teatud tüüpi inimesi.

Keskkooli lõpus mõtlesin, et õpin Tallinnas lasteaiakasvatajakaks. Määravaks sai aga üks koolitund. Keskkooli viimases klassis käis meile rääkimas üks psühholoogiatudeng, tegi teste ja see kõik tundus huvitav. Valisingi hoopis psühholoogia.

Lõpetasin Tartu ülikooli 1985. aastal. Meil oli tähelepanuväärne kursus: seal õppisid praegused poliitikud Andres Herkel ja Vilja Savisaar-Toomast, orientalist ja tõlkija Märt Läänemets, Hansapanga üks loojaid Andres Saame. Tuntud tegelasi oli teisigi. Meil oli tore kursus, siia saame regulaarselt kokku.

Kas sind on psühholoogia elus aidanud?

Töös kindlasti, aga kodus olen ikka ema ja naine, mitte psühholoog. Mäletan, et laps ütles mulle mõnikord: jäta nüüd, ära pane psühholoogi, ole ema.

Milline oli sinu lapseõlv?

Olen Pärnus sündinud ja koolis käinud, armastan Pärnut siiani.

Minu ema on muusik ja muusikaõpetaja, aastaid oli ta Pärnu muusikakooli direktor. Ta on eluaeg olnud väga ettevõtlik, juhatanud meeskoori, saanud Pärnu linna vapimärgi. Nüüd elab ta Haapsalus, on meie koguduse liige.

Ema on pesuehtne mulk, isa oli leedulane. Isa õetütar on Leedus tuntud poliitik ja üks presidendikandidaate praegu – Aušra Maldeikiene. Tema mees oli kauane europarlamenti liige, aga nüüdseks poliitikast taandunud. Aušra on Leedu seimi liige, ta on parteitu, aga aktiivne üksikkandidaat, hariduselt majandusteadlane.

Minu isa oli köstripere seitsmest lapsest vanim. Pere oli väga vaene. Isa on rääkinud, et sai kord vitsa, kui ronis voodi alla ja sõi seal ära väikese õe mannapudru. Mannapuder oli tal elu lõpuni eriline toit. Ka mulle oli isa tehtud mannapuder eriliselt armas.

Isal oli kaks kõrgharidust. Köstri pojana õppis konservatooriumis orelit ja lõpetas ka Kaunase tehnikaülikooli. Et ta oskas hästi võõrkeeli, sh saksa keelt, oli ta Saksa sõjaväes tõlk. Nõukogude võim saatis ta selle eest Siberisse, pärast ei tohtinud ta enam Leetu tagasi minna. Isa sattus Narva, sealt Rakverre, kus ta sai tuttavaks mu emaga. Isa oli emast 20 aastat vanem.

Isa töötas elu lõpuni raamatupidajana, ta oli Pärnus mitme firma pearaamatupidaja.

Mida oled vanematelt õppinud?

Oleme leedu verd, kirglik ja emotsionaalne perekond. Vaidlesime, nii et tolm lendas, vaidlesime kõikide asjade üle. Olen olnud hea laps, ainuke laps peres.

Emalt kui mulgilt olen õppinud töökust, töökust, töökust – kogu aeg peab tööd tegema. Enam ma sellega väga nõus pole, puhkama peab ka.

Isalt ja emalt on muusikaarmastus, vajadus ja igatsus muusika järele. Tahan käia kontsertidel. Emaga olen lapsest peale Estonias käinud. Olen lõpetanud Pärnu muusikakooli kaks korda, viiuli ja klaveri erialal, eluaeg olen kooris laulnud. Praegu laulan koguduse Toomkooris alti.

Milline muusika sulle meeldib?

Olen Haapsalu vanamuusikafestivali fänn, olen käinud enam-vähem kõikidel kontsertidel. Meeldib Arvo Pärt, kuigi see kõlab juba banaalselt – kellele ta ei meeldi! Mulle tähendab tema muusika kõiksust, selle sees ongi jumal.

Emaga oleme käinud Euroopa ooperiteatrites, lapsed Madis ja Madiken kaasas. Suurima elamuse

sain Minski ooperimajas, aga oleme käinud ka La Scalas, Prahas, Helsingis jm. Käime Madisega ka Riia ooperis.

Pärnu muusikakoolis oli omal ajal kontsertide külastamise võistlus. Neist, kes kõige rohkem kontsertidel käisid ja retsensioone kirjutasid, pandi kokku bussitäis lapsi ja sõideti kuhugi muusikat kuulama. Mäletan, käisime isegi Peterburis. Ka muusikakooli õpetajad käisid alati Pärnu kontsertidel. Nüüdki, kui käin Pärnu kontserdimajas, kohtan seal oma vanu õpetajaid.

Meie vanamuusikafestivalil esinevad maailmanimed, aga meie muusikaringkondade inimesi on neil kontsertidel millegipärast vähe näha.

Milline on sinu pere?

Oleme Madisega praegu kahekesi, õieti kolmekesi, meil on ka vana ja põdur koer. Lapsed elavad oma elu. Ajakirjanikuks õppinud Madiken on Innove kommunikatsioonispetsialist. Tema peres on kaks last ja lapselapsed ongi meie suurim rõõm praegu. Jasper saab peagi kolmeseks, Maija Kaisa on viiene.

Poeg Madis käis kaitseväes, sai sealt hea kogemuse, õpib nüüd Tallinna tehnikakoolis metallitööd. Töötab lennujaamas lennukite hooldusfirmas.

Kuidas sa psühholoogina meie ühiskonda hindad, millise diagnoosi ühiskonna vaimsele seisundile paneksid?

Meievanustel on mõnda asja keerulisem omaks võtta ja aktsepteerida. Tundub aga, et kurja mõtet ja kurja sõna on palju. Eriti jahmatab, kui vaatan kristlaste kommuuni Facebookis – sellist viha ja sõnakasutust ei oska kristlastelt küll oodata. Solvamine ja mõnitamine on veel väike asi, seina äärde lubatakse panna ja maha lüüa. Selmet öelda, et ma pole sinuga nõus, arutleme ja vaidleme selle üle. See on täiesti vastuvõetamatu!

Kust see kurjus inimestesse tuleb?

Seda ma ei tea. Ent kurjuse kõrval on ka palju headust. Vaatame kas või vähiväivafondi! Kui keegi on hädas, on abistajaid palju. Nii et headust on ka küll ja küll.

Kurjust on maailmas alati olnud, aga kahju, et see on ka kirikusse jõudnud. Meie kogudusse õnneks veel mitte. Mulle on alati meeldinud, et meil on sõbralik, tasakaalukas, eri arvamusi vastu võttev kogudus.

Kuidas tulid usu juurde?

See on leedulastest isa poolt edasi antud. Kui nõukogude aeg hakkas lõppema, käisime jõuluõhtul koolikaaslastega kirikus, õpetajad luurasid jne, nagu tol ajal oli. Ülikoolis hakkas usukirjandust levima.

Mäletan, et Heleri kooriga laulsime kord jõuluajal Haapsalu baptisti kirikus. Mõned said seal endale piibli. Kõigile neid ei jätkunud. Mina jäin ilma ja olin õnnetu. Madis laulis samuti selles kooris, tema sai piibli ja kinkis mulle. Siis me ei elanud veel koos.

Kui esimene laps sündis, teadsin, et peame lapse ära ristima. Siis ristiti-leeritati meid kõiki, leerivanemad kaasa arvatud. Meid Madisega ka laulatati, ametlikult oli meid paari pandud juba aasta eest.

Kui 1991 tuli esimene Missio Läänemaa, kutsus Tiit Salumäe meid Madisega appi. Madis ongi sellest ajast saadik koguduse majandamise juurde jäänud. Mina olin alul pühapäevakooli õpetaja.

Milline oled usklikuna?

Katoliiklus on mul veres. Kui siin oleks katoliku kogudus, oleksin küllap selle liige. Mul on vaja tunda, et olen väike inimene. Et ma ei läheks õhku täis ega hakkaks endast teab mida arvama.

Kui vähegi võimalik, käin kirikus, saan alati sealt mingi iva ja rahu.

Olen aru saanud, et inimene mõtleb, jumal juhib. Mulle meeldivad politseikaplan Tuuli Raamatu jutlused, need on inimeselt inimesele, neis on sees suur rõõm ja positiivne iva. Meeldib tema ütlus: ärge kunagi unustage sõnu „Sinu tahtmine sündigu”, sest see sünnib alati.

Milline paistab piibel psühholoogi pilgule?

Mingitpidi on piibel elu õpetus. Mina usun, et teadus ja usk ei välista teineteist, nad on vaid ühe asja eri otsad. Kardan äärmusi ja fundamentaliste. Et kui punkt on sattunud ühte kohta, siis nii see on ja

jääb. See on aga siiski vaid meie tõlgenduste tõlgendus.

Milline on sinu kredo, millele sa toetud?

Vaatamata kõigele on inimesed ilusad ja head. Ära tee teisele seda, mida sa ei taha, et sulle tehakse. Igäihel on õigus oma arvamusele. Kurjuse vastu saab heaga.

Kuidas on usk ja palve sind aidanud?

Olen saanud vastuseid oma palvetele, aga need ei tule kohe, vaid aja pärast. Palvetame, aga ütleme ka „Sinu tahtmine sündigu”. Nii saad teada, mis on sinu ja mis Tema tahtmine ja kas need ühtivad. Olen tundnud, et mind on hoitud, olen seda tundnud päris ammusest ajast, kui polnud veel koguduse liigegi. Kas või tudengielu elades – praegu mõtlen, kui ohtlikke olukordi on ette tulnud! Hiljuti pörkasin autoga sõites kitsega kokku. Tundsin jälle, et inimesed on head, kui nad ilmuvad ööpimedusest, aitavad ja kaovad nii, et ei märka küsidagi, kes te olete.

Lehte Ilves

ALLIANSSPALVENÄDAL HAAPSALU KOGUDUSTES.

Nagu iga uue aasta alguses, nii korraldas Euroopa Evangeelne Allianss ka seekord kõigi evangeelsete kristlaste palvenädala, mis toimus 13.-20. jaanuaril AD 2019. Meil Eestis organiseeris palvenädalat Eesti Evangeelne Allianss. Haapsalus ühinesid palvenädalaga 6 kogudust: meie, s.t EELK Haapsalu Püha Johannese kogudus, Eesti Apostliku Õigeusu Haapsalu Maarja-Magdaleena kogudus, baptistikogudus, metodistikogudus, adventkogudus ja vabakogudus.

Korraldusliku poole pealt toimus palvenädal samuti nagu eelmistelgi aastatel: 6 päeva jooksul toimus järgemööda igas koguduses üks palvekoosolek, mis oli korraldatud selle konkreetse koguduse traditsioonide ja kommete kohaselt; igal koosolekul kõneles ühe palvenädalal osaleva koguduse pastor. Mis oli erinev, oli selle aasta palvenädala peateema: ühtsus mitmekesisuses. Igal palvekoosolekul vaadeldi kristlaste ühtsust erinevast aspektist: ühtsus armastuses, ühtsus Vaimus, ühtsus usus, ühtsus ristimises, ühtsus ühes ihus, ühtsus missioonis, ühtsus visioonis, ühtsus Kristuses. Teemasid oli 8; kuna meil Haapsalus toimus ainult 6 koosolekut, siis jäid ühtsus missioonis ja ühtsus visioonis käsitlemata.

Olukorras, kus Kristuse Kirik on jagunenud kümneteks tuhandeteks eri konfessioonideks, on kristlaste ühtsus väga põletav teema. On ju iga uue uskkonna teke seotud suurema või väiksema konfliktiga ja selle kiriku õpetuse ja traditsioonide eitamisega, kust eralduti. Ka meil Haapsalus pole kõigi koguduste vahel armulauaosadust ning mõnelgi juhul peetakse teise koguduse erinevaid õpetuslikke arusaamu hereetilisteks. Toimunud palvenädalal püüdsime leida, tunnistada ja väärtustada kõike seda ühist, mis meid erinevustele vaatamata seob.

Kirikuisa püha Augustinus on öelnud: „Kõige tähtsamaks üksmeel, vähemtähtsates asjades vabadus ja üle kõige armastus.“ Öeldu kehtis kristlaste erinevate õpetuslike arusaamade kohta, mida oli rohkesti juba Augustinuse aegadel, 4.-5. sajandil, kui Kirik oli veel organisatsiooniliselt ühtne. See on paratamatu, et igäüks meist näeb Jumalat ja mõistab Piiblit „läbi omade prillide“. Ometi loob Jumala Vaim meis üksmeele, mõistmaks ühtemoodi seda ühisosa, mis moodustab kristluse tuuma. Palvenädalal ilmses kokkutulnute ühtsus ja üksmeel kõige selgemalt just ühiselt palves olles. Kui vabakoguduses toimunud koosolekul palvetasid koguduste pastorid ja lihtliikmed kokkutulnute ees igäüks vabalt, mida Jumala Vaim palvetada andis, siis oli väga selgelt tuntav ja arusaadav, et palvetajate soovid, igatsused ja püüded on meie kõigi soovid, igatsused ja püüded. Need palved liitsid eri koguduste inimesed üheks, üksmeelseks ja armastavaks ihuks.

Enne ristile minekut palvetas Jeesus, et Tema jüngrid oleksid üks, üks Temaga ja Isaga ja üks omavahel – et maailm näeks ja usuks, et Isa on Jeesuse läkitanud ja et üksnes Tema on tee, tõde ja elu. Ka meist peaks kaduma igasugune üleolev, võõrastav või eelarvamuslik suhtumine teiste koguduste kristlastesse, kes siiralt usuvad ja kummardavad Jeesust Kristust kui meie Issandat ja meie Jumalat, kuid kelle arusaamad mitmeski asjas tunduvad meile ebatõesed. Püha Paulus on

öelnud, et me kõik tunnetame poolikult. Me keegi ei tea täit tõde. Alles tulevases maailmas saame teada, milles ja kui palju meist keegi eksis nendes „vähemtähtsates asjades“. Ja kogeme rõõmuga, et kõige olulisem, see, mis meid juba selles maailmas ühendas, on tõesti tõsi ja püsib igavesti.

Palvenädala põhiline eesmärk on liita ja ühendada erinevate konfessioonide kristlasi. Kuid see põhiteema, ühtsus mitmekesisuses, on oluline ka kogudusesiseselt. Kui palju me kirikus käies ja koguduses tegutsedes mõtleme sellele, mis meid oma kogudusekaaslastega ühendab? Kas pole meie kõrval kirikupingil istuv kaaskristlane sageli meie jaoks lihtsalt üks kena inimene, kellele kurta enne või pärast jumalateenistust oma probleeme ja rääkida oma asjadest? Kui palju teadvustame endale seda, et oleme väga erilisel viisil ühte liidetud: suur Jumal ise elab Püha Vaimuna meie sees, iga kohtumine kaaskristlasega on seega kohtumine ka Jumala endaga. Kuidas me armulaual joomme kõik samast karikast, võttes kõik vastu ühte ja sedasama Kristuse verd, mis peab meid kõiki ühtemoodi puhastama pattudest ja pühitsema. Kuidas me oleme üksteisele õed ja vennad mitte ainult sõnades, vaid taevase Isa lastena tõeliselt ja tegelikult üks ja ühtne perekond. See üks olemine, see ühtsus paneb meile ka suure vastutuse üksteise ees. Peame kogu jõust püüdma olla üks Kristusega, kasvada ja täiustuda pühaduses, usus ja armastuses, et suuta aidata nõrgemaid usukaaslaste saada Jumalaga lähedasemaks, loota armu peale, mõista Pühakirja, julgustada neid, kui neil on raske — et ükski meist ei kaoks, armust ilma ei jääks, Kristusest ei võõrduks, taevase Isa perekonnast ei lahkuks.

Alliansspalvenädalad on mõeldud ühendama kristlasi ja kogudusi, sõltumata sellest, millisele teemale mingil aastal keskendutakse. Ühine palve meie kõigi ühise Issanda poole võib korda saata suuri asju. Miks siis jäävad nii paljud koguduste liikmed sellest ühisest palveosadusest eemale? Kas võimalus üheskoos palvetada väga oluliste asjade pärast ei ole juba iseenesest piisav põhjus, et Jumala inimesed kokku tuleksid? Tundub, et vähemalt Haapsalu kristlastel on vaja veel väga palju tööd teha, et jõuda selle ühtsuseni, mille pärast Kristus palvetas. Et meis oleks tõeline igatsus olla ühel meelil koos sõnas ja palves oma usukaaslastega ka teistest kogudustest ja et me ei jätkaks kasutamata neid võimalusi, mida meile koosolemiseks pakutakse.

Karin Teder

MIKS MINNA VALIMA? KEDA VALIDA?

Riigikogu valimised on 3. märtsil 2019. 21.-24.2.2019 toimub eelhääletamine riigi valimisteenistuse määratud hääletamiskohtades. 21.-27.2.2019 on elektrooniline hääletamine. 3.3.2019 on valimispäev ja oma hääle saab anda valimisjaoskonnas.

Ja Jeesus ütles neile: „Pange tähele, mida te kuulete! Mis mööduga teie möödate, sellega möödetakse ka teile, ja teile lisatakse veel juurde, sest kellel on, sellele antakse, ja kellel ei ole, sellelt võetakse ära seegi, mis tal on!“ Mk 4:24-25

Jeesus ütles: „Andke siis nüüd keisri oma keisrile tagasi ja Jumala oma Jumalale!“ Lk 20:25.

Valimised on nii õigus kui ka kohustus. Demokraatlikus valitsusvormis teostab rahvas võimu valitud esindajate ja esinduskogude kaudu. Võim moodustub valimiste kaudu ja igal valimisõiguslikul kodanikul on üks hääl. Selleks et valituks saada, on tarvis valijale ehk rahvale näidata, mida tulevane saadik tegema hakkab, mida rahva heaks korda saadab. Vaja on rahvast veenda enda poolt hääletama,” ütles endine õiguskantsler Indrek Teder 2012. aasta sügisel ettekandes Viimsi kooli õpilastele.

Mina ei näe mingit õigustust valimisi ignoreerida. Nii nagu kodanik maksab oma maksud ja osaleb riigikaitses, nii osaleb ta ka riigi valitsemises. Ei ole ainult sõnakõlks, et rahvas on riigi kõrgeima võimu esindaja ja valib endi seast esindajad, kelle kohus on kodanike ja kogu riigi huvide eest seismine. Ainult nii saab iga valimisõiguslik inimene osaleda riigi valitsemises. Eestis on igal valimisealisel kodanikul õigus käia valimas. Kahjuks ei kasuta sugugi kõik inimesed oma põhiseaduslikku õigust.

„Kodanikuna on otsuse tegemine küllaltki raske. Kui oled üksinda valimiskabiinis ja sinu ees on pikk nimekiri kandidaatidest, kellest saad ainult ühe valida, siis võib see olla raske eriti vanemale inimesele. Kui aga ei leia ühtegi nime, kellele oma hääl anda, siis küsin ma, hea kodanik, miks sa siis ise ei kandideerinud. Valime südame ja kätega, mitte jalgadega,” kirjutasin enne 2015. aasta riigikogu valimisi Lääne Elus.

President Lennart Meri tuletas oma kõnes 24.02.1999 meelde: „Ärge uinutage ennast juttudega sellest, et te ei tunne poliitikat ja teist ei olene nagunii midagi! Eesti seisab jälle kord teelahkmel. Valik on teie teha. Kasutage oma häält arukalt! Hiljem on hilja.”

Ma mõistan parteide soovi valitseda riiki, aga ma ei pea heaks seda, et pärast valimisi unustatakse lubadused, millega on hääled kogutud. Kristlastena teame, et meie kohustus on palvetada ja saada palves vastus, mida peaksin otsustama. Valimisel konkureeritakse selleks, et leida parimad lahendused ühiste asjade korraldamiseks. Üksteise mustamine ei vii asja edasi.

Nii nagu mitmel korral varemgi oleme Eesti Vabariigi aastapäeval riigikogu valimiste ootel. Olen püüdnud jälgida parteide ja üksikkandidaatide valimislubadusi. Mulle ei ole silma hakanud, et keegi oleks selgelt rõhutanud piibellikku tarkust: «Aga otsige esmalt Jumala riiki ja tema õigust, siis seda kõike antakse teile pealegi» (Mt 6:33). Valimine on nii isiklik ja salajane otsus, et minul ega kellelgi teisel ei ole õigust anda muud soovitus kui seda: mine valima! Püha Paulus kirjutab Rm 13:1–7 ristiinimese hoiakust ühiskonna ja valitseva võimu suhtes. See ei tähenda, et me peaksime pimesi uskuma kõike, mida maine võim otsustab ja teeb. Kirikud on saanud aegade jooksul kogeda seda, et nii totalitaarsed kui ka demokraatlikud riigid on teinud otsuseid, mis ei ole õiged Jumala ees. Just selle tõttu on valimine minu veendumuse kohaselt nii õigus kui ka kohustus. Eriti ristiinimesed peaksid teadma, et rahvas on riigi kõrgeima võimu esindaja ja valib endi seast need, kelle kohuseks on kodanike ja kogu riigi huvide eest seismine. Ainult nii saab iga valimisõiguslik inimene osaleda riigi valitsemises. Eesti Vabariigis on igal valimisealisel kodanikul õigus käia valimas. Kuid kahjuks ei kasuta kõik oma põhiseaduslikku õigust, sest millegipärast on valimisaktiivsus minu arvates lubamatult madal. Näiteks Austraalias, Belgias, Kreekas ja Luksemburgis on igal valimisealisel kodanikul kohustus minna valima ning määratud ka karistused selle tegemata jätmisel. Valimiste kohustuslikuks muutmine aitaks suurendada valijate arvu. Soovin õnnistust, rahu ja tarka meelt!

Tiit Salumäe

JAANUARIKUU „PIIBEL KÖÖGIS.“

Selle aasta esimene „Piibel köögis“ toimus 26.jaanuaril, piiblitunni pidas Tiina Võsu ja teemaks oli Tütiira linna purpurimüüja Lüüdia (saksa- ja ingliskeelsetes Piiblites Lydia). Saime teada, et Lüüdia oli oma aja miljardär. Purpur oli väga kallis aine ja seda sai teatud merikarpidest. Värvus erines vastavalt sellele, kus need merekarbid asusid ja varieerus purpurpunasest purpursiniseni. Värviti sellega põhiliselt linast ja villast kangast. Purpuriga värvitud riideid tohtisid kanda ainult ülikud, lihtrahvas võis saada lausa trahvi, kui avastati, et tema riide värvimisel oli kasutatud purpuri.

Arvatavasti oli Lüüdia lesk, sest tema mehest ei ole midagi kirjutatud, ta oli perepea.

Kuigi Lüüdia oli väga rikas maise vara poolest, sai ta aru, et suurem varandus oli usk Jumalasse. Ta võttis südamesse apostel Pauluse kuulutust Kristusest ja lasi end ristida. Koos temaga ristiti kogu ta pere (tolle aja kombe kohaselt võttis kogu pere, ka teenijad ja töölised, vastu perepea usu).

Paljud inimesed, kes kristluse sel ajal vastu võtsid, kaotasid oma maise vara, võib-olla ka Lüüdia. Teades seadusi ja tagakiusamist, valis ta siiski Jumala.

Kaks lühikest salmi Piiblis andsid meile palju teadmisi, muutusid elavaks.

Kuna Lüüdia oli jõukas, siis kindlasti võõrustas ta apostleid väga rikkaliku toidulauaga.

Ka meie toidulaud oli sel korral rikkalik.

Toidud valmistasime Malvina Kinard Janet Crisler'i raamatu „Raamatun ajan herkkuja“ järgi peatükist „Purpurimüüja Lydia rikkalik toiduvalik“.

Esimeseks roaks oli meemaitseline pastinaagisupp, sellele järgnesid Egeuse mere krevetid ja lõpuks oli Makedoonia teekook mandlikastmega. Viimase oli küll Maria juba kodus valmis teinud.

Toit oli väga maitsev ja piiblitund väga huvitav!

Järgmine „Piibel köögis“ toimub 23.veebruari kell 14.00 Jaanisaaits. Piiblitunni peab Karin Teder. Olete väga oodatud!

Meemaitseline pastinaagisupp 6-8 inimesele:

3 tassi pastinaagikuubikuid; 1 loorberileht; 3 sl mett; 3 sl võid või margariini; soola, pipart, natuke köömneid.

Lisa keeduvette loorberileht ja keeda pastinaak pehmeks. See võtab umbes 8 minutit. Jäta keeduvedelik potti, lisa mesi, või ja maitseained ning püreesta saumiksriga.

Egeuse mere krevetid 4 inimesele:

1 sl peeneks hakitud porrut; 2 sl võid; 2 sl sidrunimahla; 1 sl nisujahu; 2 kergelt vahustatud munakollast; ½ tassi toidukoort; ½ kg kooritud krevette; soola, pipart, Tabasco kastet; riivitud parmesani juustu; riivsaia.

Eelsoojenda ahi 230 kraadini. Prae porrut natuke võis, lisa sidrunimahl ja hauta, kuni pannile on jäänud umbes supilusikatäis vedelikku. Puista juurde jahu ja pruunista kergelt. Lisa toidukoort ja munakollased. Lase segul hüübida, ettevaatlikult segades. Sega krevetid ettevaatlikult kastme hulka. Maitsesta.

Vala segu võiga määratud ahjuvormi või kuumakindlatesse serveerimisnõudesse, puista peale juustu ja riivsaia. Aseta umbes 10 minutiks ahju, kuni toit on pealt kenasti pruunistunud.

Makedoonia teekook 2 kooki:

¼ tassi mett; 2/3 tassi fariinisuhkrut; 1 tl soola; 3 sl võid või margariini; ½ tassi hakitud kuivatatud aprikoose; 1 tass piima; 1 muna; 2 tl sidrunimahla; 4 tl küpsetuspulbrit; ¼ tl söögisoodat; 2 ½ tassi nisujahu; 1/3 tassi kliisid.

Eelsoojenda ahi 175 kraadini. Kuumuta mesi, suhkur, sool, rasvaine, aprikoosid ja piim potis, kuni rasvaine on sulanud. Tõsta pott pliidilt ja lase segul jahtuda. Sega hulka muna, sidrunimahl ja kuivained. Vooderda kaks 23x12x7 cm vormi alumiiniumpaberiga ja määri rasvainega. Jaga koogitainas kahte vormi ja küpseta umbes tund aega. Serveeri koos mandlikastmega.

Karin Teder

ANDRES AMMASE MEENUTUSEKS.

25. veebruaril, kui Andres oleks saanud 57aastaseks, anname Andrese sõprade loodud Andres Ammase fondiga välja esimese stipendiumi Haapsalu ja Läänemaa ilusama elu heaks tegutsevale inimesele.

Kui me möödunud mai algul sõpradega Haapsalu kodu köögis istusime, rääkisime ka mõttest luua Andrese meeles hoidmiseks temanimeline fond. Tundus, et see võiks olla Andrese sõpradele, temast lugu pidanud haapsallastele ja headele tuttavatele võimalus midagigi veel Andrese heaks teha.

Nii jõudsimegi sügiseks niikaugele, et otsustasime Haapsalu sõpradega, et teeme selle fondi ja teeme selle Eesti Rahvuskultuuri Fondi allfondina. Selle variandi soovitas Andrese pinginaaber riigikogust Krista Aru, kes ka ise rahvuskultuuri fondi nõukokku kuulub. Krista sõnul annaks suur fond, kuhu kuulub üle 150 allfondi, kindluse Andrese fondi tegevuse kestmiseks ning lisab ka väärikust meie stipendiumitele. Algatajate hulka kutsusime ka Andrese väga ammuseid sõpru väljastpoolt Haapsalu, kelle jaoks on Haapsalu tänu Andresele saanud eriliseks paigaks Eestimaal.

Kõigepealt oli vaja kokku saada fondi põhikapital 10 000 eurot ja alles sellest alates sai hakata koguma annetusi stipendiumi jaoks. Me ei teadnud, kas vajalikud summad, kogunevad headelt annetajatelt rahvuskultuuri fondi pangakontodele piisavalt kiiresti, et esimene stipendium juba Andrese sel sünnipäeval välja anda. Aga muidugi lootsime, et meie soov pakkuda osadust Andrese ja tema elu meeles hoidmiseks, on see, mida paljud ootavad.

Ja meie lootus täitus! Andrese fondile on mõtete, erineva abi ja kaasa aitamise ning ka annetustega andnud võimaluse kümned ja kümned inimesed Läänemaalt ja mujalt Eestist.

Suur, suur tänu kõigile, kes Andrese fondi mõttega on kaasa tulnud ja meid aidanud ühe unistuse teoks tegemisel!

Nii võimegi juba 25. veebruaril esitleda esimese 2000eurose stipendiumi saajat.

Inimesi, keda võiks Andrese fondi stipendiumiga tunnustada, leidsime fondi algatajatega pika nimekirja jagu. Valiku tegemine, et kõige esimene stipendiaat välja valida, pole sugugi kerge. Aga on olnud ka suur rõõm kogeda, et Haapsalule ja Läänemaale oma igapäevatööst oluliselt rohkem pühendunud inimesi on palju.

Kevadel ootab ees veel üks valik – koos lasteraamatukoguga anname välja ka väikese lugeja stipendiumi, et innustada lapsi palju lugema ning mõistma, milline imeline maailm läbi raamatute avaneda võib.

Kõik Andrese sõbrad ja tema mälestust kalliks pidavad kaaslinlased on oodatud 25. veebruaril kl 16 Uuemõisa lossi valgesse saali Andrese sünnipäevale ning fondi esimese stipendiumi üleandmisele.

Anneli Ammas

ÜHTSUS VAIMUS.

Keda iganes Jumala Vaim juhib, on Jumala lapsed. Rm 8:14

Antud kirjakohta lugedes mõistame, et Jumala Püha Vaim on see, kes juhib ja tegutseb Jumala lastes. Ning seeläbi mõistame ka seda, et Püha Vaim on see, kelle läbi tuntakse ära Jumala lapsed. Jumala

lapse õiguse oleme saanud Püha ristimise läbi. Kui Ristija Johannes Jeesust ristas, langes taevastest Jeesuse peale Püha Vaim tuvi kujul ja rahvas kuulis seal olles häält, mis ütles: “See on mu armas Poeg, kellest mul on hea meel!” See sündmus tähendas ühtlasi ka Jeesuse avaliku tegevuse algust. Nii langes meie ristimise päeval samuti Püha Vaim meie igäihe peale ning Jumal ütles ja ütleb seda täna ka meile igale üksikule: “Sina oled minu armas laps, kellest mul on hea meel!” See on sõnum Jumala piiritust armastusest meie igäihe vastu.

Mõtlen täna sina oma ristimispäevale, kas mäletad seda päeva? Mina mäletan, sest olin siis juba 21-aastane ja tänaseks on möödunud sellest 9 aastat. Sellel päeval ma otseselt ei tundnud ristimise hetkel mingit erilist tunnet või eredamat hetke, mis oleks kardinaalselt muutnud minu elu. Kuid on üks väga oluline mõte, mis on sellest päevast meelde jäänud selgelt, kui üks minu lähedane sõber Joel Reinaru ütles sel päeval mulle: “Tere tulemast Jumala laste perekonda! Täiega äge ikka, tead, sinu elus hakkavad juhtuma suured asjad!”

Kui mulle kingitud elule täna tagasi vaatan, sellele käidud teele koos Jumalaga ja enne Jumalaga koos käimist, siis näen, kuidas Issand on erilisel viisil minu elu juhtinud. Tuleb tunnistada, et mul on piinlikult hästi läinud, aga see ei ole iseenesest, vaid Issandaga koos käidud ja Tema kantud elu. Nüüd mõistan, mis toimus peale ristimist. Issanda Vaim sai minus hakata tegutsema, sai hakata mind vormima ja kasvatama, sest olin Temale avatud.

Esimene kord, mil kogesin Issanda erilist hoidmist, oli mõned nädalad peale minu ristimis- ja konfirmeerimispäeva, kui sattusin ühe sõbraga liiklusõnnetusse. Põrkasime kokku detsembri keskpaigas suure põdraga. Pääsesime mõlemad imekombel väikeste kriimustustega, ehkki auto oli päris halvas seisus. Kui toimus kokkupõrge, siis korraga auto seisis, kõrvalistujana autost välja minnes avasin kangelt avaneva ukse ning esimene pilt, mis avanes, oli see lamav põder meie taga oleva auto tulede valguses, kes tegi oma sügava hingetõmbe ja heitis seejärel hinge. Korraga oli meie juures üks mees, kes väitis, et helistas juba päästeteenistusse ning et ta on ka jahimees ning tegeleb põdraga ise. Palus appi tulla ja põder tee pealt ära tõmmata. See mees oli nagu Issanda ingel, kes ilmus sündmuspaigale ei tea kust ja peale seda sündmust ei ole ma teda oma elus enam kohanud. Peale põdraga kokkupõrget mõtlesin sellele õnnetusele palju ja mõistsin, et see oli ime, et ellu jääme.

Neid imesid Jumala lastena, siin sellel elu teekonnal on olnud meil kokku lugematu arv ja see on olnud Jumala lapse eesõigus neid näha ja kogeda. Neid imesid sünnib iga päev Jumala laste seas. Jumal hoolib oma lastest! Ta hoolib meist ja juhib meid oma Püha Vaimu kaudu.

Oma igapäevatööd tehes tuleb mul aeg-ajalt ette hetki, kus mul on aega mõelda ja palvetada vaikselt. Viimasel ajal olen ise endasse palju vaadanud, end analüüsinud ja mõelnud nendele asjadele, mis on Jumala tahe minu elus. Ühel päeval kui endasse vaatasin, tundsin end tohutult patusena ja mul oli nii suur häbi oma elu üle, et raske oli lausa Jumala ette minna, sest tohutult suur patutunnetus oli lihtsalt niivõrd koormav. Korraga ma usaldasin end Issanda hoolde ja Tema ikka ootas mind, olenemata kõigest. Ta alati ootab, igal ajal ja kõigis paigus. Küsisin Jumalalt, mis ma pean elus tegema, kuidas edasi. Issanda vastus oli lühike, kõlasid selged sõnad minu südamesse: “Ma olen sinuga!” See tõi minu sisse Issanda rahu, tundsin end taas üles tõstetuna. Tundsin, et see tee, mille olen valinud, on Issanda poolt juhitud. Selline tunne oli, et kohe tuleb pisar silma. See hiljutine kogemus kinnitas väga tugevalt minu usku!

Praegusel muutuste ja kriiside ajal on inimesed sageli ebakindlad oma tuleviku osas, küsimus meile on see, kas oleme valmis panema üheskoos mängu kõik, mis meile on Issanda poolt usaldatud, et meie maa kuuleks ja kogeks armastuse evangeeliumi. Minu siiras soov ja igatsus on, et me julgeksime õdede ja vendade käest kinni haarata, üksteist armastada, võtta teineteist sellisena nagu oleme ja olla siiski üks. Ning siis läheme üheskoos tegema seda, mida Jeesus meid tegema saadab.

Elame täna erilisel ajal, kus Eestimaa pinnal oleme võinud näha väga mitmeid suuri samme ühtsuse poole. Esimene väga rõõmustav samm selles osas, mis mulle meenus, oli see, kui 8. detsembril 2014 sõlmiti koostööleping Eesti Apostliku-Õigeusu Kiriku ja EELK vahel, millega asutati EELK Usuteaduse Instituuti (UI) õigeusu õppetool. Olin ise ka sel ajal UI-s õppimas ning mitmed loengud olid meil koos õigeusklikega, see oli väga eriline osadus. Ma usun, et see koostöö on olnud Issanda Vaimust kantud ja on juba ka head vilja kandnud. Issanda Vaim on see kes Tema ihu ehk kirikut juhib, koos hoiab ja sellele elu annab.

Jagan teile ühte lugu Kalevi Lehtineni raamatust “Jumal armastab sind”, kus ta räägib ühest

koomiksist. Üks pastor näitas oma kuulajaskonnale ajalehte, milles oli viiest pildist koosnev seeria. Esimene pilt oli võetud lennukilt ja seal oli näha tohutu suur viljapõld ja maamaja selle ääres. Teisele pildile olid maja juurde joonistatud mõned inimesed, kes käisid viljapõllul ringi. Talumehe kolmeaastane poeg oli põllule ära eksinud ja teised pereliikmed otsisid teda. Kolmas pilt näitas, kuidas risti-rästi läbi viljapõllu kõndis umbes 50 inimest. Naaberküla elanikud olid tulnud appi poissi otsima. Neljandal pildil olid inimesed kätest kinni võtnud ja keti moodustanud ja käisid läbi nii iga ruutmeetri põllust. Viiendal pildil hoidis isa kätel oma poja elutut keha ja nuttis. Pildi all oli tekst: "Jumal, kui me ometi varem oleksime üksteisel käest kinni võtnud, siis mu poeg elaks."

See lugu puudutas mindki väga, kui seda lugesin. Esmalt sellepärast, et mul endal on pisike 3-aastane poeg nimega Jakob. Sellele traagilisele loole mõeldes suunab see mu mõtted just sellele, kuidas Jumal nutab ja ütleb: "Kui mu lapsed oleksid vaid varem üksteisel käest kinni haaranud ja üheskoos käinud, siis see või teine kadunud laps veel elaks." See ei ole ükskõik, kuidas me Jumala riigi tööd teeme. Oluline on, et otsiksime Jumala tahet ja alustaksime sellest, et haaraksime ja hoiaksime üksteisel käest ja õnnistaksime üksteist ja säraksime Jeesuse armastusest siin oma igapäeva elus.

Ainult nõnda me suudame täita Jeesuse soovi, "et nad kõik oleksid üks, nii nagu sina, Isa, oled minus ja mina sinus; et nad võiksid olla üks, nii nagu meie oleme üks, et maailm usuks, et sina oled mind läkitanud" (Jh 17:21).

Õpetaja Kristo Hüdsi jutlus allianssi õhtul 14.01 Advent koguduses, Endla 4

NATUKE NALJA.

"Te olete väga mees," ütleb naabrinaine uuele üürilisele, kes on hiljuti kolunud tema vastasmajja. "Ma vaatan hardusega, kuidas te igal hommikul kodunt väljudes risti ette lööte."

"See on eksitus," ütleb naaber. "Ma kontrollin ainult, kas müts istub hästi, kas rahakott ja võtmekimp on kaasas ja kas püksinööp on kinni."

JUHTSALM, MÕTISKLUS JA PALVE.

**Igäüht nüüd, kes mind tunnistab inimeste ees,
teda tunnistan ka mina oma Isa ees, kes on taevas.
Aga igäühe, kes iganes minu ära salgab inimeste ees,
tema salgan ära ka mina oma Isa ees, kes on taevas.**

Matteuse 10:32-33

Jeesuse sõnad ütlevad selgelt, et usk Temasse ei ole mingi privaatasi, vaid kristlikul usul on ka ühiskondlik dimensioon. Me peame oma usku Jeesusesse ja Tema õpetatud põhimõtteid tunnistama avalikult ühiskonnas, tunnistama avalikult inimeste ees, muidu me ei saa olla Tema omad. Kristlik tõde peab jõudma ka mittekristlasteni ja seda meie kaudu.

Kristlase kohus on seista vastu selle maailma vürstile, saatanale, kelle kurjus on imbinud kõigisse ühiskonna struktuuridesse. Ka meie, Eesti ühiskonnas ilmnevad selged märgid tema tegutsemisest: sündimata laste halastamatu mõrvamine emaüsas ja riigi toetus sellele; perverssete kooseluvormide nimetamine perekonnaks ja seeläbi tõelise perekonna mõiste põrmustamine; hälbelise seksuaalkäitumise kuulutamine normaalsuseks ja selle tutvustamine juba väikestele koolilastele; usu- ja südametunnistuse vabaduse mahasurumise püüded; patu ja kurjuse avaliku taunimise nimetamine vihakõneks ja palju, palju muud — neid näiteid on väga arvukalt. Kõik see on vastuolus kristliku eetika ja moraaliga, vastuolus Jumala tahtega.

Võime seepeale küsida: Mida mina, pisike ja tühine inimene, selle vastu teha saan? Kuid just sellepärast on Jeesus käskinud Temast avalikult tunnistada, et keset valet, kurjust ja inetust kõlaks ka tõe, armastuse ja headuse hääl. Esimese sammuna peame hoiduma ise kurjaga kaasa minemast. Valimistel ei tohiks me toetada ühtegi erakonda, kes toetab seisukohti, mis otseselt vastanduvad Kristuse õpetusele. Me ei peaks ka tellima ajalehti, mis selliseid seisukohti propageerivad. Ja igaüks

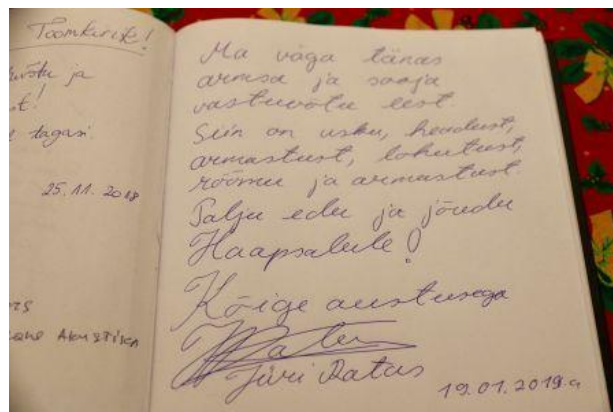
vastavalt oma suutlikkusele peaksime avalikult esile tooma kristliku tõe: kes avalikus meedias, kes koguduses, kes tuttavate, sõprade ja lähedaste ringis.

Mitmed suured mõtlejad on tõdenud: et kurjus saaks võidutseda, piisab heade inimeste tegevusest. Kristus salgab ka meid oma Isa ees, kui meie Teda ei tunnista inimeste ees. Ärgem siis salakem Jeesust, olles ükskõiksed ja lastes kurjusel takistamatult vohada.

**Meie hea ja õiglane Isa taevas!
Sinu Poeg Jeesus Kristus on meid seadnud,
et oleksime soolaks ja valguseks maailmale.
Anna meile tarkust, armastust, julgust ja väge,
et suudaksime astuda kõige kurja, vale ja inetu vastu
nii oma isiklikus elus kui ühiskonnas.
Aita, et uskmatu maailm saaks meie läbi teada,
mis on Sinu hea, püha ja täiuslik tahtmine
ja et võimalikult paljud oleksid valmis täitma Sinu tahet.
Aita meid, Issand, olla Jeesuse Kristuse tunnistajad
ja tuua au Sinu pühale ja aulisele nimele.**

Karin Teder

PILTE JAANUARI SÜNDMUSTEST.

19.01 külastas peaminister Jüri Ratas koos Haapsalu linna volikogu esimehe Jaanus Karilaidiga Toomkirikut,

Johannese Sõnumite toimetuse
koosolek 26.01

Vabadussõjas võidelnute mälestuspäev
3.01 Vabadussamba juures

SÜNNIPÄEVAD VEEBRUARIS.

1. veebruar	Pille Talvar-Heckmann	
	Hannes Randpere	
2. veebruar	Erna Alt	87
	Asta-Marie Teder	79
3. veebruar	Linda Pahk	95
	Tiiu-Helge Lehis	75
	Norbert Kõre	
4. veebruar	Merike Joosani	
	Õnneli Lindal	
5. veebruar	Anne-Eve Salumets	76
	Tiit Salumäe junior	
6. veebruar	Triin Toompuu	
7. veebruar	Toivo Inslermann	71
	Anu Mutso	
	Kristel Engman	
7. veebruar	Elvis Rüütel	
8. veebruar	Katrin Kask	
	Viko Kõva	
	Marion Olenko	
9. veebruar	Kari Tynkkynen	
10. veebruar	Anneli Kollom	
11. veebruar	Erich Tohver	87
12. veebruar	Michael Heckmann	
13. veebruar	Maarja Kõuts	
	Micha Strauss	45
16. veebruar	Anneli Mõisa	
18. veebruar	Vilve Virro	
	Darja Voog	
20. veebruar	Norah Laadoga	
21. veebruar	Heino Kahem	73
	Signe Saviir	
23. veebruar	Aide Leit-Lepmets	
	Rain Gontmacher	
24. veebruar	Ellen-Velanie Jaks	85
	Tiina Hein	
	Ülla Paras	50
	Johannes Alliku	

25. veebruar	Maarja-Liis Priske Lisete Särel	10
26. veebruar	Nora Reiljan	
28. veebruar	Mihkel Sims	25

PALJU ÕNNE JA ROHKET ÕNNISTUST SÜNNIPÄEVALASTELE

EELK HAAPSALU PÜHA JOHANNESE KOGUDUS.

KOGUDUSE KANTSELEI. Kooli tn 6, on avatud esmaspäeval kolmapäeval ja reedel kl 9-15. Kohtumine koguduse õpetaja piiskop Tiit Salumäega palutakse kokku leppida telefon 5280635. Koguduse abiõpetaja Kristo Hüdsi

Telefon 473 7166, 473 7167.
E-post haapsalu@eelk.ee
Koduleht <http://www.eelk.ee/haapsalu/>
Aadress Kooli 6, 90501 Haapsalu
Pangakonto IBAN EE811010602003965006 (SEB);
 IBAN EE442200001120274032 (SWEDBANK).

Registrikood 80210533

Koguduse infokiri Johannese Sõnumid saadetakse soovijatele e-postiga. Kui soovid, et ka Sinu e-posti aadress lisatakse kirjasajate hulka, palun anna oma soovist teada haapsalu@eelk.ee

Eesti kiriku elust saab lugeda <http://eelk.ee/> ja <http://www.eestikirik.ee/>

Jaani kirikus toimuvad pühapäevased jumalateenistused 13. jaanuarist kuni 20. aprillini.

Toomkirik on avatud piletiga reedel ja laupäeval kell 11 – 16 ja pühapäeval kell 13 – 16.

Vaata www.haapsalulinnus.ee

Linnuses toimuvate ürituste kohta vt lähemalt: <http://www.haapsalulinnus.ee>

TOIMETUS.

Tiit Salumäe E-post: tsalumae@yahoo.com 5280 635.
 Kristo Hüdsi E-post: kristo.hudsi@eelk.ee 56952758
 Kristel Engman E-post: kengman@hotmail.com
 Lydia Kalda E-post: lydia.kalda@hotmail.com .
 Lia Salumäe E-post: liasalumae@hotmail.com 53039 835.
 Lehte Ilves E-post: lehte.ilves@gmail.com
 Karin Teder E-post: karin.teder@mail.ee
 Maria Strauss E-post: mariastrauss@gmx.de
 Tiia Laar E-post: tiia.laar@gmail.com
 Teno Ilves E-post: teno.ilves@gmail.com

Koguduse häälekandja ilmub alates septembrist 2008. Ootame lugejate kaastöid, küsimusi ja soove, millest järgmistes Johannese Sõnumites lugeda soovitakse. Palume teie abi, et Johannese Sõnumid jõuaksid võimalikult paljude huvilisteni. Teatage soovijate e-posti aadress koguduse kantseleisse.